

LITERATURA

Acemoglu, D. a Robinson, J. A. 2015

Proč státy selhávají: Kořeny moci, prosperity a chudoby, Praha: Argo/Dokořán.

Aristoteles 1998

Politika, Praha: Rezek.

Armstrongová, K. 2012

Velká transformace. Svět v době Buddha, Sokrata, Konfucia a Jeremjáše, Praha: Academia.

Barrett, J. H. a kol. 2019

Ecological globalisation, serial depletion and the medieval trade of walrus rostra, *Quaternary Science Reviews* 229, 106122.

Bárta, M. 2008

Kolaps Staré říše, éry stavitelů pyramid?, in: Bárta, M. a Pokorný, P., eds., *Něco překrásného se končí. Kolapsy v přírodě a společnosti*, Praha: Dokořán, 121–144.

Bárta, M. 2011

Kolaps a regenerace: pokračující cesty minulých civilizací, in: Bárta M. a Kovář M., eds., *Kolaps a regenerace. Cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností*, Praha: Academia, 19–46.

Bárta, M. 2014

Vertikalita. Co se stalo? in: Cílek, V., ed., *Něco se muselo stát. Nová kniha proměn*, Praha: Novela Bohemica, 378–385.

Bárta, M. 2015a

Ancient Egyptian History as an Example of Punctuated Equilibrium: An Outline, in: Manuelian, P. Der a Schneider, T., eds., *Towards a New History for the Egyptian Old Kingdom*, Boston: Brill, 1–17.

Bárta, M. 2015b

Makrohistorie a přerušované rovnováhy. O dynamice dějin, in: Bárta, M., Kovář, M. a Foltýn, O., eds., *Povaha změny. Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace*, 18–37.

- Bárta, M. 2016a
Hérakleitův test. Lineární a cyklická povaha vývoje civilizací, in: Bárta, M., Kovář M. a Foltýn, O., eds., *Na rozhraní. Krize a proměny současného světa*, Praha: Vyšehrad, 44–68.
- Bárta, M. 2016b
Příběh civilizace. Vzestup a pád stavitelů pyramid, Praha: Academia.
- Bárta, M. 2018
Heraclitus law, punctuated equilibria and the dynamics of contemporary world, *Terrorism. An electronic journal and knowledge base* VII, 1–7.
- Bárta, M., ed. 2019
Voda & civilizace = Water & civilization, Praha: Medialogue.
- Bárta, M. a Kovář, M., eds. 2011
Kolaps a regenerace. Cesty civilizací a kultur. Minulost, současnost a budoucnost komplexních společností, Praha: Academia.
- Bárta, M. a Kovář, M., eds. 2013
Civilizace a dějiny. Historie světa pohledem dvaceti českých vědců, Praha: Academia.
- Bárta, M. a Kovář, M., eds. 2017
Lidé a dějiny. K roli osobnosti v historii v multidisciplinární perspektivě, Praha: Academia.
- Bárta, M., Kovář, M. a Foltýn, O., eds. 2015
Povaha změny. Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace, Praha: Vyšehrad.
- Bárta, M., Kovář, M. a Foltýn, O., eds. 2016
Na rozhraní. Krize a proměny současného světa, Praha: Vyšehrad.
- Bauman, Z. 2000
Liquid Modernity, Cambridge, Mass.: Polity Press.
- Bednarik, R. 2000
Crossing the Timor Sea by Middle Palaeolithic Raft, *Anthropos* 95(1), 37–47.
- Behringer, W. 2010
Kulturní dějiny klimatu: Od doby ledové po globální oteplování, Praha: Paseka.
- Behringer, W. 2019
Tambora and the Year without a Summer: How a Volcano Plunged the World into Crisis, Medford, Mass.: Polity Press.
- Bellow, A. 2003
In Praise of Nepotism. A Natural History, New York: Knopf Doubleday.

- Berry, J. 2013
The Complete Pompeii, London: Thames and Hudson.
- Bond, G. a kol. 1997
A Pervasive Millennial-Scale Cycle in North Atlantic Holocene and Glacial Climates, *Science* 278(5341):1257–1265.
- Caplow, T., Hicks, L. a Wattenberg, B. J. 2001
The First Measured Century: An Illustrated Guide to Trends in America, 1900–2000, Washington, D.C.: AEI Press.
- Cílek, V., ed. 2012
Tři svíce za budoucnost. Návodů a nápady jak přežít konec světa, Praha: Novela Bohemica.
- Cílek, V., ed. 2014
Něco se muselo stát. Nová kniha proměn, Praha: Novela Bohemica.
- Cílek, V. a Kašík, M. 2007
Nejistý plamen: průvodce ropným světem, Praha: Dokořán.
- Chaloupka, G. 1993
Journey in Time. The World's Longest Continuing Art Tradition: The 50,000-Year Story of the Australian Aboriginal Rock Art of Arnhem Land, Chatswood, N.S.W.: Reed.
- Charvátová, K. 2017
Suger (1080/1081–1151). Opat benediktinského kláštera v Saint-Denis, in: Bárta, M. a Kovář, M., eds., *Lidé a dějiny. K roli osobnosti v historii v multidisciplinární perspektivě*, Praha: Academia, 167–185.
- Chvála, V., Trapková, L. a Loucká, P. 2014
Žena a muž v rodině, Praha: Vyšehrad.
- Cuvier, G. 1834.
Barona Gjřjho Cuviera Rozprawa o přewratech kůry zemnj, a o proměnách w živočistwu gimi způsobených, w ohledu přírodopisném a děgopisném, Praha: Knížecí arcibiskupská knihtiskárna.
- Defoe, D. 1982
Kronika morového roku, Praha: Odeon.
- Diamond, J. M. 2005
Collapse: how societies choose to fail or survive, London: Allen Lane.
- Diamond, J. 2008
Kolaps: Proč společnosti zanikají a přežívají, Praha: Academia.

- Dulíková, V. 2017
Ptaňšepses, vezír a králův zeť, v kontextu společnosti Staré říše,
Pražské egyptologické studie XVIII, 64–71.
- Dvořáková, V. 2012
Rozkládání státu, Praha: Universum.
- Eldredge, N. a Gould, S. J. 1972
Punctuated equilibria: An alternative to phyletic gradualism, in: Schopf,
T. J. M., ed., *Models in Paleobiology*, San Francisco: Freeman Cooper and
Company, 82–115.
- Elsberg, M. 2017
Blackout, Praha: Omega.
- Fagan, B. 2005
Chaco Canyon: Archaeologists Explore the Lives of an Ancient Society,
Oxford: Oxford University Press.
- Fagan, B. 2011
Elixir. A History of Water and Humankind, New York, Berlin, London,
Sydney: Bloomsbury Press.
- Fagan, B., ed. 2009
The complete Ice Age. How Climate Change Shaped the World,
London: Thames and Hudson.
- Fang, F. 2020
Deník z Wu-Chanu. Zápisky z uzavřeného města, Praha: Universum.
- Ferguson, N. 2010
Complexity and Collapse. Empires on the Edge of Chaos, *Foreign Affairs*, 89(2),
18–32.
- Ferguson, N. 2014
Civilizace. Západ a zbytek světa, Praha: Argo/Dokořán.
- Ferguson, N. 2016a
Britské impérium. Cesta k modernímu světu, Praha: Argo/Dokořán/Práh.
- Ferguson, N. 2016b
Velký rozklad. O úpadku institucí a zániku ekonomik, Praha: Argo.
- Ferguson, N. 2019
Věž a náměstí. Mocenské sítě od svobodných zednářů po Facebook,
Praha: Argo/Dokořán.

- Flood, J. 2019
The Original Australians: Story of the Aboriginal People, Sydney: Allen and Unwin.
- Foley, S. 2011
 What price the new democracy? Goldman Sachs conquers Europe, *The Independent*, 18. 11. 2011.
- Foucault, M. 2020
Dohlížet a trestat: Kniha o zrodu vězení, Praha: Dauphin.
- Freese, B. 2003
Coal: A Human History, Cambridge, Mass.: Perseus.
- Friedman, G. 2020
Bouře před klidem. Svár v Americe, nadcházející krize ve 20. letech 21. století a následné vítězství, Praha: Nakl. Tomáš Krsek.
- Fukuyama, F. 2004
State-building: governance and world order in the 21st century, Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Fukuyama, F. 2014
 America in Decay, *Foreign Affairs* 93(5), 5–26.
- Fukuyama, F. 2015
Political Order and Political Decay: From the Industrial Revolution to the Globalization of Democracy, New York, N.Y.: Farrar, Straus and Giroux.
- Fukuyama, F. 2018
Politický řád a politický úpadek. Od průmyslové revoluce po globalizaci demokracie, Praha: Argo/Dokořán.
- Fuller, L. 1998
Morálka práva, Praha: OIKOYMENH.
- Gelfand, M. J. a kol. 2021
 The relationship between cultural tightness–looseness and COVID-19 cases and deaths: a global analysis, *Lancet Planet Health* January 29, [https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(20\)30301-6](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(20)30301-6).
- Geyer, R., Jambeck, J. R. a Law, K. L. 2017
 Production, use, and fate of all plastics ever made, *Science Advances* 3(7), e1700782.
- Goldman, I. 1970
Ancient Polynesian Society, Chicago: University of Chicago Press.

- Goodell, J. 2017
The Water Will Come. Rising Seas, Sinking Cities, and the Remaking of the Civilized World, New York, Boston, London: Little, Brown and Company.
- Hall, C. A. S., Lambert, J. G. a Balogh, S. B. 2014
 EROI of different fuels and the implications for society, *Energy Policy* 64, 141–152.
- Hampl, M. 2019
Pro Čechy je nebe nízké, Praha: Grada.
- Han, B.-Ch. 2016
Vybořelá společnost, Praha: Rybka Publishers.
- Havlíček, K. 2020
Osudné vynálezy lidstva. Obtížná cesta k fragmentárnímu státu a osvícenému právu, Praha: Academia.
- Heimans, J. a Timms, H. 2019
Nová moc. Jak funguje moc v hyperpropojeném světě – a jak to udělat, aby fungovala ve váš prospěch, Praha: Albatros Média.
- Hobbes, T. 2009
Leviathan aneb látka, forma a moc státu církevního a politického, Praha: OIKOYMENH.
- Horsák, Z. 2020
 Koncepce oběhového hospodářství (ObH), ochrana zdrojů, bariéry pro uplatnění, modely a případové studie. Praha: Kurz celoživotního vzdělávání Oběhové hospodářství, 11. 9. 2020, Fakulta technologie ochrany prostředí VŠCHT Praha.
- Ibn Chaldún, A. 1972
Čas království a říší. Mukaddima (Úvod do historie), Praha: Odeon.
- Johnstone, S. a Mazo, J. 2013
 Global Warming and the Arab Spring, in: Werrel, C. E. a Femia F., eds., *The Arab Spring and the Climate Change* (online publikace), 15–21.
- Jørgensen, F. A. 2019
Recycling, Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Kautilya 1992
The Arthashastra, Haryana: Penguin Books.

- Komárek, S. 2016
Historický proces a polarita lidské percepce světa, in: Bárta, M., Kovář M. a Foltýn, O., eds., *Na rozhraní. Krize a proměny současného světa*, Praha: Vyšehrad, 20–43.
- Kostrhun, P., Soukup, V., Půtová, B. a Nerudová, Z. 2016
Úsvit pravěkých lovců. Po stopách Jana Jelínka / Dawn of Prehistoric Hunters. In the Footsteps of Jan Jelínek, Brno: Moravské zemské muzeum.
- Kratochvíl, Z. 2006
Dělský potápěč k Hérakleitově Řeči. Pro ty, kdo se potápějí až do krajnosti, Praha: Herrmann a synové.
- Lacina, B. a Gleditsch, N. P. 2005
Monitoring trends in global conflict: A new dataset of battle deaths, *European Journal of Population* 21(2), 145–166.
- Lasher, G. E. a Axford, Y. 2019.
Medieval Warmth Confirmed at the Norse Eastern Settlement in Greenland, *Geology* 47, 267–270.
- Li, F. 2013
Early China: A Social and Cultural History, Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
- Li, W., Azar, P., Laroche, D., Hill, P. a Lo, A. W. 2014
Law Is Code: A Software Engineering Approach to Analyzing the United States Code, *Journal of Business & Technology Law* 10(2), 297–374.
- Lifshitz-Assaf, H. 2018
Dismantling Knowledge Boundaries at NASA: The Critical Role of Professional Identity in Open Innovation, *Administrative Science Quarterly* 63(4), 1–37.
- Locke, J. 1992.
Druhé pojednání o vládě, Praha: Svoboda.
- Lofgren, M. 2016
The Deep State: The Fall of the Constitution and the Rise of a Shadow Government, New York, N.Y.: Viking.
- López-Carr, D. a Marter-Kenyon, J. 2015
Manage climate-induced resettlement, *Nature* 517, 265–267.
- Machiavelli, N. 2012
Vladař, Praha: Argo.

- Maddison, A. 2001
The World Economy: A Millennial Perspective, Development Centre Studies, OECD Publishing.
- Manni, F. a kol. 2002
Y-chromosome analysis in Egypt suggests a genetic regional continuity in Northeastern Africa, *Human Biology*. 74(5): 645–58.
- Mařík, R. a Dulíková V. 2015
 Matematické vyjádření komplexity společnosti, in: Bárta, M., Kovář, M. a Foltýn, O., eds., *Povaha změny. Bezpečnost, rizika a stav dnešní civilizace*, 98–129.
- Masanet, E., Shehabi, A., Lei, N., Smith, S. a Koomey, J. 2020
 Recalibrating global data center energy-use estimates, *Science* 367(6481), 984–986.
- Matějů, P. 2003
 Proč tak těžko? in: Matějů P., Schneider O. a Večerník J., eds., *Proč tak těžko...? Východní publikace Institutu pro sociální a ekonomické analýzy ISEA*, Praha: Institut pro sociální a ekonomické analýzy, 5–13.
- McAnany, P. A. a Yoffee, N. 2010
 Questioning how different societies respond to crises, *Nature* 464, 977.
- McNamee, R. 2019
Zucked: The Education of an Unlikely Activist, London: HarperCollins Publishers.
- Morris, I. 2010
Why the West Rules – for Now. The Patterns of History and What They Reveal About the Future, New York, N.Y.: Farrar, Straus and Giroux.
- Motesharrei, S., Rivas, J. a Kalnay, E. 2014
 Human and nature dynamics (HANDY): Modelling inequality and use of resources in the collapse or sustainability of societies, *Ecological Economics* 101, 90–102.
- Možný, I. 1991
Proč tak snadno... Některé rodinné důvody sametové revoluce. Sociologický esej, Praha: Slon.
- Murray, C. 2003
Human Accomplishment. The Pursuit of Excellence in the Art and Sciences 800 B.C. to 1950, New York, N.Y.: HarperCollins Publishers.
- Neff, O. 2003
Tma 2.0, Chomutov: Milenum Publishing.

- Nownes, A., Baumgartner, F. R. a Leech, B. L. 2004
The Interest Group Universe in Washington, D.C., and the States,
in: Thomas, C. S., ed., *Research Guide to U.S. and International Interest Group*,
London: Praeger, 114–118.
- Nunn, P. D. a Reid, N. J. 2016
Aboriginal Memories of Inundation of the Australian Coast Dating from More
than 7000 Years Ago, *Australian Geographer*, 47(1), 11–47.
- Olson M. 1965
The Logic of Collective Action: Public Goods and the Theory of Groups,
Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Olson, M. 2008
Vzestup a pád národů: ekonomický růst, stagflace a společenská rigidita,
Praha: Liberální Institut.
- Paulinyi, A. 1989
Industrielle Revolution. Vom Ursprung der modernen Technik,
Reinbeck bei Hamburg: Rowohlt.
- Petrov, M. 2013
Co bylo (a nebylo) za reálného socialismu, Brno: Nakladatelství JOTA.
- Petrov, M. 2019
Jeans Story. Retro Blue, Brno: Nakladatelství JOTA.
- Plochy, S. 2019
Černobyl. Historie jaderné katastrofy, Brno: Nakladatelství JOTA.
- Pokorný, P. a Storch, D., eds. 2020
Antropocén, Praha: Academia.
- Pospíšil, L. 1958
Kapauku Papuans and Their Law, Yale University Publications
in Anthropology 54, New Haven, Conn.: Yale University.
- Pospíšil, L. 2021
Adventures in Stone Age: A New Guinea Diary, Prague: Charles University Press.
- Prokop, D. 2020
Slepé skvrny. O chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti,
Brno: Host.
- Preis, T., Schneider, J. J. a Stanley, H. E. 2011
Switching processes in financial markets, *Proceedings of the National Academy of
Sciences* 108(19), 7674.

- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
https://cs.wikipedia.org/wiki/Rámcová_úmluva_OSN_o_změně_klimatu
- Redding, A. C. 2019
Elon Musk. A Mission to Save the World, New York, N.Y.: Feiwell and Friends.
- Renfrew, C. 1972
The Emergence of Civilization: The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium B.C., London: Methuen and Co.
- Rosling, H., Rosling, O. a Roslingová Rönnlundová, A. 2018
Faktomluva. Deset důvodů, proč se mýlíme v pohledu na svět – a proč jsou věci lepší, než vypadají, Praha: Jan Melvil Publishing.
- Rousseau, J. J. 1949
O společenské smlouvě neboli o zásadách státního práva, Praha: V. Linhart.
- Řehka, K. 2017
Informační válka, Praha: Academia.
- Sacharov, A. D. 1978
Nuclear energy and the freedom of the West, *Bulletin of the Atomic Scientists* 34(6), 12–14. (český překlad 2009 online: https://neviditelnypes.lidovky.cz/veda/veda-jaderna-energetika-a-svoboda-zapadu.A090622_113121_p_veda_wag)
- Sampson, A. 1980
Sedm sester, Praha: Svoboda.
- Scheidel, W. 2017
The Great Leveler: Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-first Century, Princeton, Oxford: Princeton University Press.
- Schiffer, M. B. 2010
Taking Charge: The Electric Automobile in America, Washington, D.C.: Smithsonian Books.
- Schmidt, K. 2006
Sie bauten die ersten Tempel: das rätselhafte Heiligtum der Steinzeitjäger. Die archäologische Entdeckung am Göbekli Tepe, München: Beck.
- Schwartz, G. M. a Nichols, J. J. 2006
After Collapse: The Regeneration of Complex Societies, Tucson: University of Arizona Press.
- Scott, J. C. 2017
Against the Grain. A Deep History of the Earliest States, Yale Agrarian Studies, New Haven: Yale University Press.

- Sinek, S. 2013
Začněte s PROČ. Jak vůdčí osobnosti inspirují k činům,
 Brno: Jan Melvil Publishing.
- Smil, V. 2008
Ropa. Průvodce pro začátečníky, Praha: Kniha Zlín.
- Smil, V. 2018
Energy and Civilization: A History, Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Smil, V. 2019
Growth: From Microorganisms to Megacities, Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Sorokin, P. A. 1948
Krise našeho věku, Praha: Tiskařské a vydavatelské družstvo československého obchodnictva v Praze.
- Spengler, O. 2010
Zánik Západu, Praha: Academia.
- Stearns, P. N. 2013
The Industrial Revolution in World History, Boulder, Col.: Westview Press.
- Sternberg, T. 2013
 Chinese Drought, Wheat, and the Egyptian Uprising: How a Localized Hazard Became Globalized, in: Werrel, C. E. a Femia F., eds., *The Arab Spring and the Climate Change* (online publikace), 7–14.
- Stothers, R. B. 1984
 The Great Tambora Eruption in 1815 and Its Aftermath,
Science 224(4654), 1191–1198.
- Strumsky, D., Lobo, J. a Tainter, J. A. 2010
 Complexity and the Productivity of Innovation, *Systems Research and Behavioral Science* 27, 496–509.
- Suk, J. 2009
Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křižovatky jedné politické krize (od listopadu 1989 do června 1990), Praha: Prostor.
- Sumpter, D. 2018
Outnumbered: From Facebook and Google to Fake News and Filter-bubbles – The Algorithms That Control Our Lives (featuring Cambridge Analytica),
 London: Bloomsbury Sigma.
- Svoboda, J. A. 2020
Počátky umění II, Praha: Academia.

- Tainter, J. A. 1988
The Collapse of Complex Societies, New Studies in Archaeology, Cambridge, New York: Cambridge University Press.
- Tainter, J. A. 2006
 Social Complexity and Sustainability, *Ecological Complexity* 3, 91–103.
- Toynbee, A. J. 1995
Studium dějin (úvod), Praha: Práh.
- Turchin, P. 2012
 Dynamics of political instability in the United States, 1780–2010, *Journal of Peace Research* 49(4), 577–591.
- Vachala, B. 1992
Moudrost starého Egypta, Praha: Knižní podnikatelský klub.
- van Zanden, J. L. a kol., eds. 2014
How Was Life? Global Well-being since 1820, OECD Publishing.
- Vico, G. 1991
Základy nové vědy o společné přirozenosti národů, Praha: Academia.
- Vondruška, V. 2018
Epištoly o elitách a lidu, Brno: Moba.
- Weber, M. 1921
Wirtschaft und Gesellschaft. Grundriss der verstehenden Soziologie, 5th edition, Tübingen.
- Werrel, C. E. a Femia, F. 2013a
 Climate change before and after the Arab awakening: the cases of Syria and Libya, in: Werrel, C. E. a Femia, F., eds., *The Arab Spring and the Climate Change* (online publikace), 23–32.
- Werrel, C. E. a Femia, F., eds. 2013b
The Arab Spring and the Climate Change. A Climate and Security Correlations Series (online publikace: <https://climateandsecurity.files.wordpress.com/2012/04/climatechange-arab-spring-ccs-cap-stimson.pdf>)
- Zhang, D. D., Brecke, P., Lee, H. F., He, Y.-Q. a Zhang, J. 2007
 Global climate change, war, and population decline in recent human history, *Proceedings of the National Academy of Sciences* 104(49), 19214–19219.
- Scott, J. C. 2017
Against the Grain: A Deep History of the Earliest States, Yale Agrarian Studies, New Haven: Yale University Press.